46. MEKTUP

٤٦ - ﴿ اَلْمَكْتُوبُ السَّادِسُ وَالْاَرْبَعُونَ: اِلَى حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ مُحَمَّدِ سَعِيدِ مَدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي فِي بَيَانِ الْعُرُوجِ وَالنُّزُولِ نُقِلَ بِالْمَعْنَى ﴾

نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنُصَلِّي عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا وَشَفِيعِ ذُنُوبِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاَصْحَابِهِ اعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ سُبْحَانَهُ اَظْهَرَ لِي اَنَّ فِي الْكَائِنَاتِ نُقْطَةً هِيَ مَرْكَزُ الْعَالَمِ الظِّلِّيِّ وَتِلْكَ النُّقْطَةُ اِجْمَالُ جَمِيعِ الْعَالَمِ وَالْعَالَمُ بِتَمَامِهِ تَفْصِيلُ لِذٰلِكَ الْاِجْمَالِ وَتِلْكَ النُّقْطَةُ كَالشَّمْسِ فِي السَّمَاءِ بِهَا يَتَنَوَّرُ مَا فِي الْآفَاقِ فَكُلُّ مَنْ يَصِلُ اِلَيْهِ الْفَيْضُ مِنْهُ سُبْحَانَهُ يَكُونُ بِتَوَسُّلِ تِلْكَ النُّقْطَةِ وَتِلْكَ النُّقْطَةُ مُحَاذِيَةٌ لِنُقْطَةِ غَيْبِ الْهُوِيَّةِ وَتِلْكَ النُّقْطَةُ كَائِنَةٌ فِي مَرْتَبَةِ النُّزُولِ فَمَا لَمْ يَكُنِ النُّزُولُ فِي هٰذِهِ الْمَرْتَبَةِ مِنَ الْهُبُوطِ وَالْاَسْفَلِيَّةِ لَا يَكُونُ الْعُرُوجُ اِلَى تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْمُسَمَّاةِ بِغَيْبِ الْهُوِيَّةِ وَهٰذَا النُّزُولُ فِي الدَّعْوَةِ وَالتَّكْمِيلِ وَفِي ذٰلِكَ النُّزُولِ الَّذِي يَكُونُ فِي مَرْتَبَةِ تِلْكَ النُّقْطَةِ يَتَخَيَّلُ كَأَنَّ الْوَجْهَ اِلَى الْعَالَمِ وَالظَّهْرَ اِلَيْهِ سُبْحَانَهُ وَظَهَرَ اَنَّ هٰذَا التَّوَجُّهَ اِلَى الْعَالَمِ وَالْاِنْقِطَاعَ عَنْهُ سُبْحَانَهُ اِنَّمَا هُوَ اِلَى الْمَوْتِ فَاِذَا جَاءَ وَقْتُ الْوِصَالِ انْعَكَسَ الْحَالُ فَفِي هٰذِهِ النَّشْأَةِ الْفِرَاقُ وَالشَّوْقُ مِنَ الْجَانِبَيْنِ وَالْمُلَاقَاةُ اِنَّمَا تَكُونُ بَعْدَ الْمَوْتِ وَظَهَرَ مَعْنَى الْحَدِيثِ الْقُدْسِيِّ «**اَلَا طَالَ شَوْقُ الْاَبْرَارِ اِلَى لِقَائِي وَاَنَا اِلَيْهِمْ لَأَشَدُّ شَوْقًا**» وَاعْلَمْ اَنَّهُ مَعَ تَحَقُّقِ النُّزُولِ فِي هٰذِهِ الْمَرْتَبَةِ لَيْسَ بَيْنَ السَّالِكِ وَبَيْنَ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ حِجَابٌ بَلِ الْحُجُبُ كُلُّهَا مَفْقُودَةٌ وَلٰكِنَّ التَّوَجُّهَ اِلَى اللّٰهِ سُبْحَانَهُ مَفْقُودٌ بَلِ التَّوَجُّهُ ثَمَّةَ بِتَمَامِهِ اِلَى الْخَلْقِ فَهٰذَا مَقَامُ الدَّعْوَةِ وَقَدْ يَقَعُ النُّزُولُ مِنْ تِلْكَ النُّقْطَةِ الَّتِي هِيَ مَرْكَزُ دَائِرَةِ الْعَالَمِ الظِّلِّيِّ اِلَى النُّقْطَةِ الَّتِي هِيَ مَرْكَزُ دَائِرَةِ الْعَدَمِ وَهُوَ مَقَامُ الْكُفْرِ بِاللّٰهِ تَعَالَى وَالْاِنْكَارِ لَهُ سُبْحَانَهُ وَلِلْاَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَلِآيَاتِهِ تَعَالَى وَيَقَعُ الْعُرُوجُ عَنْ تِلْكَ النُّقْطَةِ اِلَى مَرْكَزِ دَائِرَةِ الْاَصْلِ الَّتِي هِيَ دَائِرَةُ مَقَامَاتِ الْاَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَتِلْكَ النُّقْطَةُ الَّتِي ذَكَرْنَاهَا ظُلْمَانِيَّةٌ غَايَةَ الظُّلْمَةِ فَالنُّزُولُ فِي ذٰلِكَ الْمَقَامِ لِتَنْوِيرِهِ وَاِشْرَاقِهِ اَمْرٌ عَظِيمُ الْقَدْرِ وَمُقَابِلُهَا نُقْطَةُ الْاِسْلَامِ وَهِيَ النُّقْطَةُ الَّتِي يَقَعُ الْعُرُوجُ اِلَيْهَا بَعْدَ هٰذَا النُّزُولِ الظُّلْمَانِيِّ وَمِصْبَاحُ تِلْكَ النُّقْطَةِ الظُّلْمَانِيَّةِ كَلِمَةُ «لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ» وَالسَّلَامُ.

TÜRKÇE ANLAMI

- **Mahdûmzâde Muhammed Sa'îd Hazretleri'ne yazılmıştır.**
- **Nüzûl ve urûcu açıklaması .**

Allah Teâlâ'ya hamdederiz ve O'ndan yardım dileriz. Salât u selâm günahlarımızın şefaatçisi olan Efendimiz ve Mevlâmız Muhammed'e (s.a.v.), ayrıca ailesi ve ashâbı üzerine olsun.

Allah Sübhânehû tarafından bana zahir olduğuna göre kâinâtta öyle bir nokta vardır ki o nokta zıllî (gölgesel) dünyanın merkezidir. Bu nokta bütün âlemin hulâsasıdır. Âlem bütünüyle bu hulâsanın tafsîli ve açılımıdır. Bu nokta, ufuklarda olan her şeyin kendisiyle aydınlandığı gökteki güneş gibidir. Hak Sübhânehû'dan insana gelen feyizler bu nokta aracılığıyla gelmektedir...

Bu nokta, gayb-ı hüviyet noktasının karşısında durmaktadır... Bu nokta nüzûl mertebesindedir. Bu mertebede, inme ve alçalma şeklinde bir nüzûl gerçekleşmedikçe gayb-ı hüviyet denen mertebeye yükselme olmaz. Bu nüzûl ise davet ve tekmîl makamında olmaktadır. Bu noktanın mertebesinde gerçekleşen nüzûlde, yüz âleme sırt ise Hak Teâlâ'ya dönüktür. Buradaki âleme teveccüh ve Cenab-ı Hakk'tan inkıtaın ölüm anına kadar olduğu açıktır.Vuslat vakti geldiğinde ise durum tersine döner.

Bu dünyada ayrılık ve hasret çift taraflıdır. Kavuşmak ancak ölümden sonra olur. Böylece şu hadîs-i kutsînin manası da anlaşılmaktadır: *"Dikkat edin! Ebrâr kulların bana kavuşmaya olan özlemi arttı... Benim onlara olan iştiyakım daha fazladır."*[24]

Bilmek gerekir ki, bu mertebede nüzûlün gerçekleşmesiyle birlikte Allah Sübhânehû ile sâlik arasında perde yoktur. Hatta perdeler bütünüyle aradan çekilmiştir.

Ancak burada Allah Sübhâne-hû'ya teveccüh de yoktur. Aksine teveccüh, tamamıyla halkadır. İşte burası davet makamıdır. Bazen de zıllî âlemin merkezi olan bu nokta-dan adem dâiresinin merkezine iniş de gerçekleşebilir ki bu, Allah Teâlâ'ya küfür, O'nu, peygamberlerini ve âyetlerini inkar makamıdır.

---

[24] Hadis için Bk. c. 1, Mektup 26.

Yükselme bu noktadan başlayarak asıl dâiresinin merkezine doğru olur ki burası enbiya makamlarının dâiresidir. Sözünü ettiğimiz bu nokta son derece karanlık bir şeydir. Burada bu makamı aydınlatmak için vâki olan nüzûl muazzam bir iştir. Bu noktanın hizasında İslâm noktası vardır. Bu öyle bir noktadır ki kendisine yükseliş, bu zulmânî (karanlık) nüzûlden sonra gerçekleşir. Bu noktayı aydınlatan ışık, "Lâ ilâh illallah" kelimesidir. *Vesselâm.*

KELİME ANLAMI

46. ≺ اَلْمَكْتُوبُ السَّادِسُ وَالْاَرْبَعُونَ Kırk altıncı mektup *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى مَدَّ ظِلَّهُ الْعَالِى حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ مُحَمَّدِ سَعِيدِ **Mahdumzade Muhammed Said'e Yüce gölgesi daim olsun** *(Ne hakkındadır?)* فِى بَيَانِ الْعُرُوجِ وَالنُّزُولِ **Yükseliş ve inişin açıklaması hakkındadır** نُقِلَ بِالْمَعْنَى **Bu mektup manaca nakledilmiştir ≻**

نَحْمَدُهُ Allah'a hamd ederiz وَنَسْتَعِينُهُ Ve ondan yardım dileriz وَنُصَلِّى Ve salat ederiz *(Kime?)* عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلاَنَا Seyyidimiz, Efendimiz وَشَفِيعِ ذُنُوبِنَا Günahlarımızın şefaatçisi مُحَمَّدٍ Hazreti Muhammed'e وَآلِهِ وَاَصْحَابِهِ Onun ehline ve ashabına اِعْلَمُوا Biliniz ki, اَنَّ اللهَ سُبْحَانَهُ اَظْهَرَ لِى Allah Teâlâ bana gösterdi ki, اَنَّ فِى الْكَائِنَاتِ نُقْطَةً Kainatta bir nokta vardır هِىَ مَرْكَزُ الْعَالَمِ الظِّلِّى O nokta, gölgesel alemin merkezidir وَتِلْكَ النُّقْطَةُ اِجْمَالُ جَمِيعِ الْعَالَمِ Bu nokta bütün alemin icmalidir وَالْعَالَمُ بِتَمَامِهِ تَفْصِيلٌ لِذٰلِكَ الْاِجْمَالِ Alem tamamıyla, bu icmalin tafsilidir وَتِلْكَ النُّقْطَةُ كَالشَّمْسِ فِى السَّمَاءِ Bu nokta gökteki güneş gibidir بِهَا يَتَنَوَّرُ مَا فِى الْآفَاقِ Ufuklarda olanlar onunla aydınlanır فَكُلُّ مَنْ يَصِلُ اِلَيْهِ الْفَيْضُ Kendisine feyiz ulaşan her kişi *(Kimden?)* مِنْهُ سُبْحَانَهُ Allah Teâlâ'dan يَكُونُ بِتَوَسُّلِ تِلْكَ النُّقْطَةِ Feyzin gelmesi bu nokta vesilesiyle olur وَتِلْكَ النُّقْطَةُ مُحَاذِيَةٌ Bu nokta hizalar *(Neyi?)* لِنُقْطَةِ غَيْبِ الْهُوِيَّةِ Gayb hüviyeti noktasını وَتِلْكَ النُّقْطَةُ كَائِنَةٌ Ve bu nokta mevcuttur *(Nerede?)*

فَمَا لَمْ يَكُنِ النُّزُولُ Dolayısıyla iniş olmadıkça فِى مَرْتَبَةِ النُّزُولِ İniş mertebesinde فِى هٰذِهِ الْمَرْتَبَةِ مِنَ الْهُبُوطِ وَالْاَسْفَلِيَّةِ İnme ve alçalmanın bu mertebesinde *(Nerede?)* لاَ يَكُونُ الْعُرُوجُ Yükselme olamaz *(Nereye yükselme?)* اِلَى تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْمُسَمَّاةِ بِغَيْبِ الْهُوِيَّةِ Gayb hüviyeti diye isimlendirilen mertebeye وَهٰذَا النُّزُولُ فِى الدَّعْوَةِ وَالتَّكْمِيلِ Bu iniş davet ve tekmil makamındadır وَفِى ذٰلِكَ النُّزُولِ İşte bu iniş esnasında اَلَّذِى يَكُونُ Ki, bu iniş olur *(Nerede?)* فِى مَرْتَبَةِ تِلْكَ النُّقْطَةِ Şu noktanın mertebesinde (İşte bu iniş esnasında) يُتَخَيَّلُ Hayal edilir ki, كَأَنَّ الْوَجْهَ اِلَى الْعَالَمِ Sanki yüz aleme وَالظَّهْرَ اِلَيْهِ سُبْحَانَهُ Ve sırt ise Allah'a dönmüştür وَظَهَرَ Ve aşikâr oldu ki, اَنَّ هٰذَا التَّوَجُّهَ اِلَى الْعَالَمِ Aleme olan bu yöneliş وَالْاِنْقِطَاعَ عَنْهُ سُبْحَانَهُ Ve Allah Subhânehu'dan kopma اِنَّمَا هُوَ اِلَى الْمَوْتِ Bu, ölüme kadardır فَاِذَا جَاءَ وَقْتُ الْوِصَالِ Vuslat vakti geldiğinde اِنْعَكَسَ الْحَالُ Durum tersine döner فَفِى هٰذِهِ النَّشْأَةِ İşte bu dünyada vardır *(Ne?)* اَلْفِرَاقُ وَالشَّوْقُ مِنَ الْجَانِبَيْنِ İki taraftan da ayrılık ve özlem وَالْمُلاَقَاةُ اِنَّمَا تَكُونُ بَعْدَ الْمَوْتِ Kavuşma ancak ölümden sonra olur وَظَهَرَ مَعْنَى الْحَدِيثِ الْقُدْسِيِّ Şu kutsi hadisin manası da aşikâr oldu اَلاَ طَالَ شَوْقُ الْاَبْرَارِ İyi bilin ki, ebrar kulların özlemi arttı *(Neye?)* اِلَى لِقَائِى Bana kavuşmaya وَاَنَا اِلَيْهِمْ لَاَشَدُّ شَوْقًا Ben ise onlara daha fazla özlem duymaktayım وَاعْلَمْ Bilesin ki, اَنَّهُ مَعَ تَحَقُّقِ النُّزُولِ فِى هٰذِهِ الْمَرْتَبَةِ Bu mertebede iniş gerçekleşmesine rağmen لَيْسَ بَيْنَ السَّالِكِ وَبَيْنَ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Salikle Allah arasında yoktur *(Ne?)* حِجَابٌ Perde بَلِ الْحُجُبُ كُلُّهَا مَفْقُودَةٌ Bilakis bütün perdeler kalkmıştır وَلٰكِنَّ التَّوَجُّهَ اِلَى اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Ama Allah'a yönelme *(Nedir?)* مَفْقُودٌ (Burada) yoktur بَلِ التَّوَجُّهُ ثَمَّةَ بِتَمَامِهِ Bilakis buradaki yönelme tamamen *(Neyedir?)* اِلَى الْخَلْقِ Halkadır فَهٰذَا مَقَامُ الدَّعْوَةِ İşte bu davet makamıdır وَقَدْ يَقَعُ النُّزُولُ Bazen iniş gerçekleşir *(Nereden?)* مِنْ تِلْكَ النُّقْطَةِ Bu

noktadan الَّتِى هِىَ مَرْكَزُ دَائِرَةِ الْعَالَمِ الظِلِّي Ki, o gölgesel alem dairesinin merkezidir *(Nereye iniş gerçekleşir?)* اِلَى النُّقْطَةِ الَّتِى Öyle bir noktaya ki هِىَ مَرْكَزُ دَائِرَةِ الْعَدَمِ O, yokluk dairesinin merkezidir وَهُوَ مَقَامُ الْكُفْرِ بِاللّٰهِ تَعَالَى O da Allah'a küfür makamıdır *(Daha?)* وَالْاِنْكَارِ Ve inkar makamıdır *(Neyi?)* لَهُ سُبْحَانَهُ وَلِلْاَنْبِيَاءِ Allah'ı, peygamberleri عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Onlara salat-u selam olsun وَلِاٰيَاتِهِ تَعَالَى Ve Allah'ın ayetlerini وَيَقَعُ الْعُرُوجُ Ve yükselme gerçekleşir *(Nereden?)* عَنْ تِلْكَ النُّقْطَةِ Bu noktadan *(Nereye?)* اِلَى مَرْكَزِ دَائِرَةِ الْاَصْلِ Asıl dairesinin merkezine الَّتِى هِىَ دَائِرَةُ مَقَامَاتِ الْاَنْبِيَاءِ Ki, o peygamberlerin makamının dairesidir عَلَيْهِمُ السَّلَامُ Onlara selam olsun وَتِلْكَ النُّقْطَةُ الَّتِى ذَكَرْنَاهَا Bahsettiğimiz bu nokta *(Nedir?)* غَايَةٌ ظُلْمَانِيَّةٌ الظُّلْمَةِ Son derece karanlıktır فَالنُّزُولُ فِى ذٰلِكَ الْمَقَامِ Bu makama iniş yapmak *(Niçin?)* لِتَنْوِيرِهِ وَاِشْرَاقِهِ Onu nurlandırmak ve aydınlatmak için *(Bu iniş nedir?)* اَمْرٌ عَظِيمُ الْقَدْرِ Değeri büyük bir iştir وَمُقَابِلُهَا نُقْطَةُ الْاِسْلَامِ Bu noktanın karşısında İslam noktası vardır وَهِىَ النُّقْطَةِ الَّتِى O, öyle bir noktadır ki يَقَعُ الْعُرُوجُ اِلَيْهَا Ona yükselme gerçekleşir *(Ne zaman?)* بَعْدَ هٰذَا النُّزُولِ الظُّلْمَانِيِّ Bu karanlık inişten sonra وَمِصْبَاحُ تِلْكَ النُّقْطَةِ الظُّلْمَانِيَّةِ Bu karanlık noktanın ışığı كَلِمَةُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ 'La ilahe illallah' kelimesidir وَالسَّلَامُ Selamlar...